

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 1беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәні: «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»

Пән коды: FOE 3203

ББ атауы және шифры: 6B07201 – «Фармацевтикалық өндіріс технологиясы»

Оқу сағаты/кредит көлемі: 150 (5)

Оқу курсы мен семестрі: 3/6

Тәжірбелік(семинарлық және зертханалық) сабақтар: 40

Шымкент, 2024-2025

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 2беті

Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 15 «24» 06 2024 ж

Кафедра меңгерушісі,
фарм.ғ.д., профессор Шертаева К.Д.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 3беті

№1 сабақ

1. Тақырыбы: «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы» курсының пәні және әдістері

2. Мақсаты: білім алушылардың жүйелі білімдерін қалыптастыру:

- «Фармацевтикалық өндірістің экономикасы» курсының пәні және әдістері туралы
- Фармацевтикалық қызметтің негізгі элементтері туралы

3. Оқыту міндеттері: алынған білімдер негізінде білім алушы орындау білу қажет:

- фармацевтикалық өндірістің өзгешелігін;
- Фармацевтикалық өндірістің ерекшелігін, фармацевтикалық өндірістің экономикасының оқыту әдістрін, курсының мақсаттарын анықтау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Фармацевтикалық өндірістің экономикасы курсының зерттеу объектілері.
2. Фармацевтикалық өндірістің өзгешелігі.
3. Фармацевтикалық өндірістің басқа өндірістік салалардан оптималды ерекшеліктері.
4. Фармацевтикалық өндірістің экономикасы пәні нені оқытады.
5. Фармацевтикалық өндірістің экономикасының экономикалық ғылымдағы заманауи құрылымдағы алатын орны.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-Парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 4беті

РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123

3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz

4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Фармацевтикалық өндірістің экономикасы курсының зерттеу нысандары.
2. Фармацевтикалық өндірістің өзгешелігі .
3. Фармацевтикалық өндірістің басқа өндірістік салалардан оптималды ерекшеліктері.
4. Фармацевтикалық өндірістің экономикасы пәні.
5. Фармацевтикалық өндірістік экономикасының экономикалық ғылымдағы заманауи құрылымдағы алатын орны.

Тесттер:

1. Цех шығын құнын ескеріп өнім өндіру үшін . . . өзіндік құн түрі болып табылады.
  - A) цехті
  - B) жалпы зауытты
  - C) толық
  - D) негізгі
  - E) жалпы фабрикалы
2. Өнімді босатуға және өндіруге кәсіпорынның шығындарына қосылатын . . . өзіндік құн түрі болып табылады.
  - A) толық
  - B) жалпы зауытты
  - C) цехті
  - D) негізгі
  - E) жалпы фабрикалы
3. Кәсіпорынның кіріс бірліктерін алуына ақшалай шығындарының көрінісі . . . деп аталады.
  - A) өзілік құн
  - B) рентабельділік
  - C) пайда
  - D) кіріс
  - E) шығындар
4. Өнімнің өзіндік құны – бұл . . . болып табылады.
  - A) өнімнің (қызметтің) босатылу және өндіру шығындары
  - B) өнімнің (қызметтің) босатылатын бағасы
  - C) мекеменің тасымалдауға кеткен жалпы шығындары
  - D) ұйым негізіне қалған пайда
  - E) ВВ өндірісіне кеткен шығындар
5. Өнімді (қызметті) өндіруге кеткен шығындар . . . болып табылады.
  - A) өндіріс шығындары
  - B) өнімнің рентабельділігі

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		Б044-40/11- 2024-2025 40 беттің 5беті

- С) мекеме пайдасы
 D) мекеме кірісі
 E) мекеменің нәтижесі
6. Егер кәсіпорындар кірісі тұрақты, ал өндірістік шығындар өссе құн . . . .
 A) өседі
 B) өзгермейді
 C) азаяды
 D) әсер етпейді
 E) өспейді
7. Шығарылатын өнімнің өзіндік құнын есептеу үшін шығындар . . . бойынша топтастырылады.
 A) нарықтама баптары
 B) қарыз элементтері
 C) жауапкершілік орталықтары
 D) пайда болу орындары
 E) тасымалдау баптары
8. НИОКР өткізуге кеткен шығындар . . . есебінен жабылады.
 A) ұйым қарамағында қалған пайда
 B) жалпы жыл соңындағы айналым шығын
 C) зауыт өнімінің өзіндік құны
 D) мекеменің баға саясаты
 E) фармацевтикалық өнімнің сұранысы
9. Өндірісте қолданылатын өнімнің өзіндік құнын есептеудің нақты әдісі . . . қолданылады.
 A) негізгі және қосымша цехте
 B) өнімнің бір түрін дайындауда
 C) жеке фазаларда дайындалатын өнімдер
 D) өндірістегі бітпеген үлкен қалдықта
 E) бітпеген құрылыста
10. Нормалау . . . шығындарға жатады.
 A) материалдық
 B) фирмалық
 C) тасымалдау
 D) орамдау
 E) жарнамалау
11. Бір жылға дейінгі аралықты жоспарлаудың көрсеткіші . . . болып табылады.
 A) ағымды
 B) тактикалық
 C) стратегиялық
 D) перспективті
 E) ауыспалы
12. Өзіндік баға резервінің төмендеуіне әсер етпейтін фактор – бұл . . . болып табылады.
 A) әлеуметтік қажеттілікке бөліну
 B) еңбек ақы бойынша бөлінетін шығындар
 C) материалды шығындар

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы	Б044-40/11-	
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»	2024-2025 40 беттің 6беті	

- D) басқалай шығындар
E) экономикалық шығындар
13. Типтік баптар шығындары . . . үшін қолданылады.
A) өнімнің өзіндік құнын есептеудегі шығындарды жоспарлау
B) өндірістік ұйымның қаржылай кірісін жоспарлау шығындары
C) фармацевтикалық мекемелердің нақты жағдайларын талдау
D) мекеменің жалпы жөндеу жұмыстарының шығындарын жоспарлау
E) фармацевтикалық мекемелер жарғылық капиталын қалыптастыру
- 14.Өзіндік құн мен бөлшек құн арасындағы айырмашылық . . . құрайды.
A) кірісті
B) шығынды
C) материалдық шығынды
D) еңбек ақы фондының экономикасын
E) экономикалық шығындарды
- 15.Кейбір өнімнің жеке түрлерінің өзіндік құны . . . құру жолдары арқылы анықталады.
A) нарықтама
B) балансты
C) шығын баптарын
D) міндеттерін
E) жоспарын
16. Нарықтама түрлері . . . болып табылады.
A) жоспарлау
B) жалпы зауыттық
C) цехті
D) салалық
E) аудандық
17. Айналым қорлары мен өндірістік айналым қорларының айналымымен қамтамасыз ету және қалыптастыру үшін мекеменің қажетті қаржылай заттарының жиынтығы, бұл - . . . деп аталады.
A) айналым заттары
B) кіріс
C) шығыс
D) айналым қорлары
E) жинақтау жүйесі
18. Құрал-жабдықтарды жөндеу үшін қолданылатын қорлар, ыдыстар, жартылай фабрикаттар, қосымша материалдар, шикізаттар, сонымен қатар шаруашылық инвентарь – бұл . . . деп аталады.
A) өндірістік қорлар
B) негізгі заттар
C) аз бағалы инвентарь
D) айналым қорлары
E) азық-түлік тауарлар
19. Мекеменің бір бөлімінде толық өндеуден өткен, бірақ басқа мекеме бөлімшесінен жалпы өндеуден өткізілетін өндеуді, еңбек аясын – . . . деп атайды.
A) дайындаушының жартылай фабрикаттары
B) дайын өнім

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 7беті

- С) шикізат нәтижесі
- D) аралықтағы өнім
- E) өндіріс қалдықтары

20. Дайын өнім қорына қосылған, жүктелген тауарлар, бірақ төленбеген, сонымен қатар шотта көрсетілетін кассадағы ақшалай көрінісі, мекеменің әдісі . . . жатады.

- A) айналым қорына
- B) негізгі қорына
- C) жинақтаушы жүйесіне
- D) тасымалдаушы заттарға
- E) өндірістік тауарларға

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 8беті

№2 сабақ

1. Тақырыбы: Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық өндірістің дамуының сипаттамасы.

2. Мақсаты: білім алушылардың жүйелі білімін қалыптастыру:

- «Қазақстан Республикасындағы фармацевтикалық өндірістің дамуының жалпы сипаттамасы туралы.

3. Оқыту міндеттері: білім алушы алынған білім негізінде:

- Қазақстан Республикасының мемлекеттік өндірістің саясатының басымдылықтары мен негізгі міндеттері анықтау
- Қазақстан Республикасында фармацевтикалық өндірістің дамуын талдау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасының мемлекеттік өндірістің саясатының басымдылықтары мен негізгі міндеттері.
2. Қазақстан Республикасының өндірістік саясатының негізгі бағыттары.
3. Дәрілік заттар айналым саласын нормативті-құқықтық реттеуі.
4. Қазақстан Республикасында фармацевтикалық өндірістің дамуын талдау.
5. Фармацевтикалық индустрияның заманауи даму тенденциясы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы	Б044-40/11-	
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»	2024-2025 40 беттің 9беті	

- фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
  3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
  4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Қазақстан Республикасының мемлекеттік өндірістің саясатының басымдылықтары мен негізгі міндеттері.
2. Қазақстан Республикасының өндірістік саясатының мақсаты.
3. Қазақстан Республикасының өндірістік саясатының негізгі бағыттары.
4. Дәрілік заттар айналым саласын нормативті-құқықтық реттеуі.
5. Қазақстан Республикасында фармацевтикалық өндірістің дамуын талдау.
6. Фармацевтикалық индустрияның заманауи даму тенденциясы.
7. Нарықтың ішкі қажеттіліктерін қанағаттандырудағы тіке сату индустрия рөлі және спецификасы.
8. Қазақстан өнімдерінің фармацевтикалық нарықтағы бәсекеге қабілетті дәрі-дәрмектермен қамтамасыз ету мәселелері.

Тесттер:

1. Отандық фармацевтикалық компаниялар НИОКР-ға жылдық пайданың . . . %-н жұмсайды.
  - A) 1-2%
  - B) 4-5%
  - C) 7-8%
  - D) 9-10%
  - E) 10-15%
2. Еуропалық немесе АҚШ фармацевтикалық компаниялар НИОКР-ға жылдық пайданың . . . %-н жұмсайды.
  - A) 10-15
  - B) 1-2
  - C) 4-5
  - D) 7-8
  - E) 9-10
3. Жаңа дәрілік заттарды өңдеу . . . жылға дейін созылады.
  - A) 8-12
  - B) 5-6
  - C) 7-8
  - D) 15-20
  - E) 25-30
4. Еңбек қауіпсіздік шаралары . . . болып табылады.
  - A) еңбек өнімділігі

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		Б044-40/11- 2024-2025 40 беттің 10беті

В) еңбек шығындары

С) еңбек сандары

Д) еңбек ақы

Е) еңбек қажеттілігі

5. Экономикалық талдау – бұл . . . болып табылады.

А) шаруашылық іс-әрекеттерді зерттеуге байланысты жүйелі білім

В) ұйымның шаруашылық қызмет тенденциялары мен заңдылықты білу ғылымы

С) ұйымның еңбектік ресурстарын зерттеу ғылымы

Д) ұйым қызметінің жағдайларын зерттеу ғылымы

Е) ұйымның айналым шығындарын зерттеу ғылымы

6. Фармацевтикалық мекемелерде қызметкерлердің лауазымдық еңбекақы мөлшері . . . байланысты бекітіледі.

А) лауазым дәрежесіне

В) айналым шығын мөлшеріне

С) дәрі-дәрмектерді босату көлеміне

Д) дәріхана пайдасына

Е) дәріхананың орналасуына

7. Қызметкерлерге еңбек ақыны төлеуге . . . негіз болады.

А) еңбек уақытын есепке алу табелі

В) қызметкердің жеке карточкасы

С) қызметкердің жеке есеп шоты

Д) төлеу ведомості

Е) бірреттік жүйелі еңбек ақы

8. Еңбек ақыдан ұсталынатын ұсталымдар:

А) табыс салығы, зейнетақы қоры

В) әлеуметтік сақтандыру қорына аударылатын аударымдар

С) бойдақ салығы

Д) перзентсіздік салығы

Е) қосымша құн салығы

9. Дәріхана қызметкерлерінің демалыс ұзақтығы . . . сағат жұмыс күнін құрайды.

А) 24

В) 48

С) 18

Д) 36

Е) 42

10. Мекеме қызметкерлерінің тізім құрамына . . . кіреді.

А) тұрақты, уақытша және маусымдық жұмысқа қабылданған барлық қызметкерлер

В) арнайы жоғары білімі бар қызметкерлер

С) барлық жұмыс істейтін, сонымен қатар қосаатқарушы қызметкерлер

Д) біліктілік категориясы бар қызметкерлер

Е) бухгалтерияның барлық қызметкерлері

1. Еңбек ақы қорына ... жатады.

А) тізімге кірген немесе кірмеген құрамның орындаған жұмысы үшін кәсіпорынға төленген ақша соммасы

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы	Б044-40/11-	
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»	2024-2025 40 беттің 11беті	

- В) сыйлықтар және бір жолғы, ойлап табушылық пен рационализацияға, тәуліктік және көтергіш төлеулер
- С) тарифті ставка бойынша мерзімді төлеу, баланың тууына жәрдемақы
- Д) уақытша еңбекке жарамсыздығының жәрдемақысы
- Е) демалыс, іс-сапар шығындарына ақы төлеу
2. Негізгі еңбек ақы қорына ... жатады.
- А) тізімге кірген немесе кірмеген құрамның орындаған жұмысы үшін кәсіпорынға төленген ақша соммасы
- В) сыйлықтар және бір жолғы, ойлап табушылық пен рационализацияға, тәуліктік және көтергіш төлеулер
- С) тарифті ставка бойынша мерзімді төлеу, баланың тууына жәрдемақы
- Д) уақытша еңбекке жарамсыздығының жәрдемақысы
- Е) демалыс, іс-сапар шығындарына ақы төлеу
12. Дәрілерді дайындаумен айналысатын фармацевтикалық білімі бар тұлғалардың жұмыс аптасына ұзақтығы ... сағатты құрайды
- А) 36
- В) 24
- С) 41
- Д) 42
- Е) 45
13. Қосымша жұмыстың ақысы ... жүргізіледі.
- А) бірінші 2 сағатта бір жарым көлемде, ары қарай екі есе көлемінде
- В) демалыс ұсынумен
- С) екі есе төлемақы мөлшерінде
- Д) 0,35% әр сағатқа
- Е) әр бір сағатына 50%
14. Табыс салығы, зейнетақы қоры ... жатады.
- А) еңбекақыдан ұсталынатын негізгі түріне
- В) тауарлы-қаржылық қызметтің көрсеткіштеріне
- С) есептеу өлшемдеріне
- Д) тауарайналымның құрамды бөліктеріне
- Е) пайданың құрамды бөліктеріне
15. Айналым шығындары орталықтандыру дәрежесі бойынша ... бөлінеді.
- А) дәріхананың өзінің дәріхана есебінен шығарылған шығындарға
- В) тауарлардың жеткізу бойынша шығындарға
- С) еңбек ақы төлеуге кеткен шығындарға
- Д) несие пайыздарына
- Е) уақытша жұмысқа жарамсыздық қағаздары бойынша төлемдерге
16. Дәріхананың айлық есеп беруінде айналым шығындары ... көрініс табады.
- А) тауарлық есеп берудің шығыс бөлігінде
- В) ақша қаражаты қозғаласының реестрінде
- С) тауарлық есеп берудің кіріс бөлігінде
- Д) дәріхананың тауарлық есебінде
- Е) жеңілдікпен босату реестрінде
17. Айналым шығындары ... жоспарланады.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 12беті

A) абсолютті соммаларда және тарату көлемінің пайызында

B) сапалы көрсеткішінде

C) бағалық көрсеткішінде

D) шығындар статиясының айналым шығындары бойынша

E) табиғи көрсеткішінде

18. Тауарларды тасымалдау бойынша шығындар ... болып саналады.

A) орталықтандырылған айналым шығындардың мақаласы+

B) шаруашылық мүдделеріне кеткен айналым шығындар

C) орталықтандырылмаған айналым шығындардың мақаласы

D) «басқа да шығындар» мақаласы

E) дәріхана бойынша шығындар

19. ... ҚР дәрілік заттарды сатуға және қолдануға, тасымалдау құқығын қамтамасыз етеді.

A) Тіркеу куәлігі, қр дсм қолдануға рұқсат туралы бұйрығы+

B) Фармацевтикалық қызметпен айналысуға рұқсат беретін лицензиясы

C) Сәйкестік сертификаты

D) Сенім хаты

E) Тасымалдау туралы келісім

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 13беті

№3 Сабақ

1. Тақырыбы: Кәсіпкерліктің экономикалық-құқықтық негіздері. Фармацевтикалық өндіріс кәсіпорындарының ұйымдастырушылық-құқықтық нысандары.

2.Мақсаты: білім алушылардың жүйелі білімдерін қалыптастыру:

- Кәсіпкерліктің экономикалық-құқықтық негіздері туралы;
- Фармацевтикалық өндірістің ұйымдық-құқықтық түрлері туралы

3.Оқыту міндеттері: білім алушы алынған білім негізінде жасап білу керек кәсіпкерліктің экономикалық-құқықтық нысандарын бағдарлау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Кәсіпкерлік туралы түсінік.
2. Кәсіпкерліктің даму тарихы.
3. Кәсіпкерліктің субъектілері. Кәсіпкерліктің қалыптасуы үшін қажетті жағдайлар.
4. Кіші кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық түрлері.
5. Фармацевтикалық кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық түрлері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-Парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. Фармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		Б044-40/11- 2024-2025 40 беттің 14беті

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Кәсіпкерлік туралы түсінік.
2. Кәсіпкерліктің даму кезеңдері.
3. Кәсіпкерліктің субъектілері. Кәсіпкерліктің қалыптасуы үшін қажетті жағдайлар.
4. Кіші кәсіпкерліктің ұйымдық-құқықтық түрлері.
5. Жеке кәсіпкерлік, бірлескен кәсіпкерлік.
6. Шаруашылықтық серіктестік.
7. Толық серіктестік.
8. Жетекшіліктік серіктестік.
9. Жауапкершілік шектеулі серіктестік.
10. Жауапкершілік қосымша серіктестік.
11. Фармацевтикалық өндірістің ұйымдық-құқықтық мекеме түрлері.

Тесттер:

1. ҚР-да дәрілік заттарды өндіруді ұйымдастыру үшін... даярлау қажет.
  - A) лицензияны, фармокопиялық бапты, технологиялық регламентін
  - B) антимонополиялық комитетінің және өндіріліп жатқан өнімге сәйкестілік сертификатының шешімін
  - C) дәрілік заттарды сараптаудың ұлттық орталығының қорытындысы мен, онымен жасалған келісім шарт
  - D) салықтарды төлеу жайлы өтініш пен квитанциялар
  - E) лицензия мен лицензиялық жиындарды төлеу жайлы төлем тапсырыстарының көшірмелері
2. Негізгі құралдардың қозғалысының есебі... жүргізіледі.
  - A) дәріхананың айлық есеп беру кестесіндегі УС-12, негізгі заттардың қозғалысын есепке алу карточкасында
  - B) ф. 5-АП және топтар бойынша түскен тауардың есепке алу журналында
  - C) ф. УС-14 бойынша
  - D) көтерме сауда тауарайналымын есепке алу журналында
  - E) УС-15 негізгі заттар қозғалысының ведомосінде
3. Құрамы мен орналасуы бойынша шаруашылық құралдар ... бейнеленеді.
  - A) баланс активінде
  - B) баланс пассивінде
  - C) тауарлық есепте
  - D) ақша қаражатының қозғалысы реестрінде
  - E) дәріханалық айналым шығындарында
4. Шаруашылық құралдардың қалыптасу көздері мен олардың нысандық қолдануы... бейнеленеді.
  - A) баланс пассивінде
  - B) баланс активінде
  - C) тауарлық есептің шығыс бөлігінде
  - D) тауарлық есептің кіріс бөлігінде
  - E) дәріхана айналым шығындарында

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы	Б044-40/11-	
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»	2024-2025 40 беттің 15беті	

5. Айналым құралдарының ақшалай қаражатының төлемін төлеу үзіліссіз қамтамасыз етуін өндіру үрдісі – бұл . . . .

- A) кәсіпкерліктің айналым құралы
- B) кәсіпкерліктің негізгі құралы
- C) экономикалық айналым қорларының белгісі
- D) айналым құралының нормативі (H)
- E) айналым құралының мөлшері (N)

6. Пайдалану мерзімі бір жылдан кем емес, бір өндіріс цикл . . . аралығында қолданылады.

- A) экономикалық айналым қорларының белгісі
- B) айналым құралының мөлшері (N)
- C) кәсіпкерліктің негізгі құралы
- D) айналым құралының нормативі (H)
- E) кәсіпкерліктің айналым құралы

7. Ағымдық өндіру қорлары мен айналым қорлар айналымдық құралдары . . . бойынша жіктеледі.

- A) функционалдық көрсеткіштері
- B) өндірістік үдеріске қатысуы
- C) жүзеге асыруға қатысуы
- D) қалыптастыру көзі
- E) өтімділік дәрежесі

8. Негізгі өндірістік қорлар мен негізгі өндірістік емес қорларды босатуына қарай айналым құралдары . . . байланысты жіктелінеді.

- A) өндірістік үрдіске қатысуына
- B) функционалдық белгісіне
- C) жүзеге асыруына
- D) қалыптастыру көзіне
- E) өтімділік сатысына

9. Айналым құралдарына төлем мерзімі келмеген төленген өнімі . . . бойынша жіктеледі.

- A) жүзеге асыруы
- B) функционалдық көрсеткіші
- C) өндірістік үрдіске қатысуы
- D) қалыптастыру көзі
- E) өтімділік сатысы

10. Меншікті заттар айналым құралы . . . бойынша жіктеледі.

- A) қалыптастыру көзі
- B) функционалдық көрсеткіші
- C) өндірістік үрдіске қатысуы
- D) жүзеге асыруы
- E) өтімділік сатысы

11. Өтімділіктің бірінші класстық айналым құралдары . . . бойынша жіктеледі.

- A) өтімділік сатысы
- B) функционалдық көрсеткіші

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 16беті

- C) өндірістік үрдіске қатысуы
D) жүзеге асыруы
E) қалыптастыру көзі
12. Айналым құралдарының жылдам жүзеге асырылатын активтері . . . бойынша жіктеледі.
A) өтімділік сатысы
B) функционалдық көрсеткіші
C) өндірістік үрдіске қатысуы
D) жүзеге асыруы
E) қалыптастыру көзі
13. Жоспарлы материалдық қорлар мөлшері және айналым құралдарының нормативі экономикалық . . . негізінде жүзеге асырылады.
A) айналым құралдарын нормалау
B) кәсіпорынның негізгі қондырғылар
C) айналым қорларының экономикалық көрсеткіштері
D) кәсіпорынның негізгі айналымдары
E) айналым құралдарының нормасы (N)
14. Нарықтың әсер механизмі фармацевтикалық нарықта мынаулар:
A) айырбас, бәсеке, тауар өндіру
B) бәсеке, бағаның құрылуы
C) тауар өндіру, бәсеке
D) келісім, келісім-шарт
E) бәсеке, серіктік келісім
15. Экономикалық талдауда салыстыру тәсілі ... жолмен жүзеге асады.
A) салыстырудың жоспарлы көрсеткіштерімен, өткен кездің жақсы көрсеткіштерімен, орта кезбен
B) сауда-қаражаттық жоспармен аттас көрсеткіштердің топталулары
C) экономикалық көрсеткішке бөлек факторлардың ықпалын жасауының
D) сауда-қаражаттық жоспар бөлек көрсеткіштерінің зерттеуінің 125.
E) сауда-қаражаттық жоспарды бір бірінен негізгі көрсеткіштері бойынша анықтау

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 17беті

№4 сабақ

- Тақырыбы:** Негізгі өндірістік қорларды жоспарлау және есепке алу.
- Мақсаты:** білім алушылардың жүйелі білімдерін қалыптасу:
  - фармацевтикалық өндірісіндегі негізгі қорлары туралы.
- Оқыту міндеттері:** алынған білімдер негізінде білім алушы жасап білу керек:
  - фармацевтикалық өндірісте негізгі қорларды бағалау және есепке алу.
  - Мекеменің өндірістік күшін анықтау.
- Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  - Негізгі қорлардың құрылымы мен құрамы.
  - Негізгі қорларды бағалау және есепке алу.
  - Негізгі өндірістік қорлар туралы түсінік.
  - Негізгі өндірістік қорларды жоспарлау және есепке алу түрлері.
  - Қайта өндіру түрлері. Негізгі қорларды қолдану көрсеткіштері.
  - Мекеменің өндірістік күші.
- Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кіші топтарда жұмыс
- Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.
- Әдебиет:**

Негізгі:

  - 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
  - Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
  - Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

  - Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
  - Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

  - Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
  - Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
  - Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 18беті

4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

- Негізгі қорлардың құрылымы мен құрамы.
- Негізгі қорларды бағалау және есепке алу. Негізгі өндірістік қорлардың жіктелуі.
- Негізгі өндірістік қорлар туралы түсінік.
- Негізгі өндірістік қорларды жоспарлау және есепке алу түрлері.
- Қайта өндіру түрлері.
- Амортизация. Амортизация ережесі. Тозу туралы түсінік. Тозу түрлері. Физикалық және моральді тозуы.
- Негізгі қорларды қолдану көрсеткіштері.
- Негізгі қорларды экстензивті қолдану көрсеткіштері.
- Негізгі қорларды интензивті қолдану көрсеткіштері.
- Негізгі қорларды интегралды қолдану көрсеткіштері.
- Кәсіпорынның өндірістік күші. Өндірістік күштерді анықтау.

№1 жағдайлық есеп

Дәріхана меңгерушісі жаңа келген қызметкерге ағымдық жылға ауырсынуды басатын препараттарды толықтыруды есептеуді тапсырды. Жоспар бойынша тауар жеткізу тоқсанда 3 рет жүргізіледі. Ассортименттік тізбек бойынша әртүрлілік саны – 10 бірлік. 5 бірлікте қайталанбайтын ассортименттік түр ензізіледі. Ағымдық толықтыру қоры қанша күнді құрайды?

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 19беті

№5 сабақ

1. Тақырыбы: Фармацевтикалық өнеркәсіпте өндірістік қорлар, айналым қорлар.

2. Мақсаты: білім алушылардың жүйелі білімдерін қалыптастыру:

- Фармацевтикалық өндірісіндегі өндіріс қорлар айналым қорлар туралы

3. Оқыту міндеттері: алынған білім негізінде білім алушы жасап білу қажет:

- Кәсіпорынның айналым қорларының құрамын
- Айналым қорларды қолдануды бағаслау жүргізу
- Айналым заттарды нормалау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Кәсіпорынның айналым қорларының құрамы.
2. Өндірістік қорлар.
3. Өзіне меншікті дайындаушылардың жартылайфабрикаттар мен өндірісінің аяқталмағандығы.
4. Айналым қорларының экономикалық мағынасы.
5. Айналым қорларды қолдану және бағасы.
6. Кәсіпорынның айналым заттарды және оның құрамы.
7. Айналым заттарды нормалау.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-Парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. Фармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы	Б044-40/11-	
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»	2024-2025 40 беттің 20беті	

фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Вопросы:

1. Кәсіпорынның айналмалы фондының құрамы.
2. Өндірістік қорлар.
3. Өзіне меншікті дайындаушылардың жартылайфабрикаттар мен өндірісінің аяқталмағандығы.
4. Айналмалы фондтардың экономикалық мағынасы.
5. Айналмалы қорларды қолдану және бағасы.
6. Кәсіпорынның айналмалы заттарды және оның құрамы. Өзіне меншікті және заемды заттар.
7. Айналмалы заттарды нормалау.
8. Айналмалы заттардың айналымдылығының көрсеткіштері.
9. Айналмалы заттардың нормативі.
10. Кәсіпорындарда айналмалы заттарды эффективті қолдану көрсеткіштері.

№1 жағдайлық есеп:

Кәсіпорынның айналым шығындары наурыз айында 89500 тг, сәуір айында 98600 тг құрайды. Наурыз айындағы тауарайналым 1005600 тг құрайды. Наурыз айының айналым шығындарының дәрежесі 8,9% құрады, ал айналым шығындарының өсу темпі 0,9% жоғарылады. Айналым шығындарының өсу темпі неге байланысты?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 21беті

№6 сабақ

1.Тақырыбы: Фармацевтикалық өнеркәсіптегі еңбек және еңбекақы

2.Мақсаты: білім алушыларды фармацевтикалық өндірісіндегі айналымды еңбек және еңбекақы туралы түсінік беру.

3.Оқыту міндеттері:

- фармацевтикалық кәсіпорындағы персоналдар құрамы туралы білу қажет;
- еңбекті нормалау әдістерін үйрету;

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Кәсіпорын қызметкерлерінің нөмірлері мен персонал.
2. Өндірістің еңбек сыйымдылығы бойынша, қызмет көрсету бойынша кадр жұмыс қажеттілігін есептеу.
3. Еңбек нормасының түрлерін атап көрсетіңіз.
4. Еңбекті нормалау түрлерінің қандай түрлерін білесіз?
5. Кәсіпорын қызметкерлерінің еңбек ақы түрлері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. Фармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 22беті

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Кәсіпорын қызметкерлерінің нөмірлері мен персонал.
2. Өндірістің еңбек сыйымдылығы бойынша, қызмет көрсету бойынша кадр жұмыс қажеттілігін есептеу.
3. Еңбек нормасының түрлерін атап көрсетіңіз.
4. Еңбекті нормалау түрлерінің қандай түрлерін білесіз?
5. Кәсіпорын қызметкерлерінің еңбек ақы түрлері.

Жағдайлық есептер:

1. Жұмысшының сағаттық ставкасы 600 теңге. Өнім қорабын дайындау уақытының нормасы 2 сағат. жұмысшы 50 қорап жинады. Жұмысшының еңбек ақысын есептеңіз.
2. Өнім бірлігі үшін бағалау 100 бірлік нормасы 200 теңге 100 бірліктен жоғары болған кезде, бағалау 10% - ға артады. Іс жүзінде жұмысшы 120 дана шығарды. Жұмысшының жалақысын есептеңіз.
3. Жұмысшының қалыпты еңбек ақысы 60000 теңге. Қыркүйек айында жұмысшы 22 күннің 20 күнінде жұмыс істеді. Жұмысшының еңбек ақысы қалай болады?

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 23беті

№7 сабақ

1.Тақырыбы: Фармацевтикалық өндірістегі еңбек өнімділігі және оны жоғарылату жолдары.

2.Мақсаты: білім алушыларға еңбек өнімділігі туралы түсінік беру.

3.Оқыту міндеттері:

- білім алушы еңбекті өндіру әдістерін білу керек;
- білім алушы еңбек сиымдылығы туралы түсінік беру;
- білім алушы еңбек өндірісінің керекті өсім факторларын білу керек.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Еңбек өнімділігіне анықтама беріңіз.
2. Еңбекті өндірудің қандай әдістерін Сіз білесіз.
3. Өндірудің натуралды, құнды, еңбекті әдістері дегеніміз не.
4. Еңбек өнімділігіне қандай факторлар әсер етеді.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 24беті

4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Еңбек өнімділігіне анықтама беріңіз.
2. Еңбекті өндірудің қандай әдістерін Сіз білесіз.
3. Өндірудің натуралды, құнды, еңбекті әдістері дегеніміз не.
4. Еңбек өнімділігіне қандай факторлар әсер етеді.

Жағдайлық есептер.

1 тапсырма

Егер тауар өнімі 295000 теңге, ал жұмысшылар саны 58 болса кәсіпорында жұмыс істейтін жұмыскердің еңбек өнімділігін анықтаңыз.

2 тапсырма

Кәсіпорын жұмысшыларының саны 3650 адам. Цехтардың бірінде іс-шара жүргізілді және 100 адамнан топ жұмысшыларының еңбек өнімділігі жалпы еңбек өнімділігінен 2,5 % ға өсті. Еңбек өнімділігін есептеңіз.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 25беті

№8 сабақ

1. Тақырыбы: Фармацевтикалық өндірісіндегі шығындар және өнімнің өзіндік құны.

2. Мақсаты: білім алушыларға фармацевтикалық өндірісіндегі шығындар және өнімнің өзіндік құны туралы түсінік беру.

3. Оқыту міндеттері:

- өндіріс шығындарын білу керек;
- өнімнің өзіндік құны туралы түсінік беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Сіз қандай шығындар түрін білесіз? Экономикалық элементі бойынша олардың жіктелуі.
2. Бухгалтерлік есептегі негізгі шығын мақалалары.
3. Өнімнің өзіндік құны түсінігі.
4. Өзіндік құнды есептеудің негізгі әдістері.
5. Өзіндік құнды есептеу «тура есеп» әдісі қалай жүргізіледі?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-Парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. Фармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 26беті

4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Қандай шығындар түрін Сіз білесіз? Экономикалық элементі бойынша олардың жіктелуі.
2. Бухгалтерлік есептегі негізгі шығын мақалалары.
3. Өнімнің өзіндік құны түсінігі.
4. Өзіндік құнды есептеудің негізгі әдістері.
5. Өзіндік құнды есептеу «тура есеп» әдісі қалай жүргізіледі?

№1 Жағдайлық есептер:

«Транспорттық шығындар» мақаласы бойынша ағымдық жыл бойынша дәріхана ұсталымдары 25000 тг құрады. Ағымдық жылдың тарату көлемі 125000тг, ал жоспарлы периоды – 162000 тг. Жоспарланған кезеңде мақала бойынша шығын деңгейін сақтау болжанып отыр. Осы мақала бойынша жоспарланған кезеңде ұсталым қандай сомманы құрайды?

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 27беті

№9 сабақ

- Тақырыбы:** Фармацевтикалық өндірісіндегі шығындар және өнімнің өзіндік құны.
- Мақсаты:** білім алушыларға фармацевтикалық өндірісіндегі шығындар және өнімнің өзіндік құны туралы түсінік беру.
- Оқыту міндеттері:**
  - өндіріс шығындарын білу керек;
  - өнімнің өзіндік құны туралы түсінік беру.
- Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  - Сіз қандай шығындар түрін білесіз? Экономикалық элементі бойынша олардың жіктелуі.
  - Бухгалтерлік есептегі негізгі шығын мақалалары.
  - Өнімнің өзіндік құны түсінігі.
  - Өзіндік құнды есептеудің негізгі әдістері.
  - Өзіндік құнды есептеу «тура есеп» әдісі қалай жүргізіледі?
- Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кіші топтарда жұмыс
- Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.
- Әдебиет:**

Негізгі:

  - 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
  5. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
  6. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

  1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
  2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

  5. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
  6. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 28беті

7. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz

8. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Қандай шығындар түрін Сіз білесіз? Экономикалық элементі бойынша олардың жіктелуі.
2. Бухгалтерлік есептегі негізгі шығын мақалалары.
3. Өнімнің өзіндік құны түсінігі.
4. Өзіндік құнды есептеудің негізгі әдістері.
5. Өзіндік құнды есептеу «тура есеп» әдісі қалай жүргізіледі?

№1 Жағдайлық есептер:

«Транспорттық шығындар» мақаласы бойынша ағымдық жыл бойынша дәріхана ұсталымдары 25000 тг құрады. Ағымдық жылдың тарату көлемі 125000тг, ал жоспарлы периоды – 162000 тг. Жоспарланған кезеңде мақала бойынша шығын деңгейін сақтау болжанып отыр. Осы мақала бойынша жоспарланған кезеңде ұсталым қандай сомманы құрайды?

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 29беті

№10 сабақ

1.Тақырыбы: Фармацевтикалық өндіріс кәсіпорындағы бағаның қалыптасуы

2.Мақсаты: білім алушыларға бағаның қалыптасуы туралы түсінік беру.

3.Оқыту міндеттері:

- білім алушы өнімге бағаның қалыптастырылуы туралы білу керек;
- білім алушы бағаның қалыптастырылуы әдістерін білу керек;
- білім алушы кәсіпорынның бағалық саясаты туралы біледі.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Баға түсінігі.
2. Бағаның жіктелуін атаңыз?
3. Бағаның қалыптастырылуының қандай әдістерін Сіз білесіз?
4. Өртүрлі баға үлгілерін бірқалапқа қалай орналастырады?
5. Кәсіпорынның баға саясаты. Баға саясатын өңдеу механизмі.
6. Кәсіпорынның бағалық стратегиясы немен қорытындыланады?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 30беті

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Баға түсінігі.
2. Бағаның жіктелуін атаңыз?
3. Бағаның қалыптастырылуының қандай әдістерін Сіз білесіз?
4. Өртүрлі баға үлгілерін бірқалапқа қалай орналастырады?
5. Кәсіпорынның баға саясаты. Баға саясатын өңдеу механизмі.
6. Кәсіпорынның бағалық стратегиясы немен қорытындыланады?

Жағдайлық есептер:

№1 тапсырма

Тауарларды шығарудың өзіндік құны 18000т. Өндірушінің жоспарланған рентабельділігі 15%шығындарды құрайды. Өндірушінің тауарға көтерме бағасын қоюын анықтаңыз.

$$\text{Бкөтерме} = 18000 + \left(\frac{18000 \cdot 15}{100} \right) = 20700 \text{тенге}$$

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 31беті

№11 сабақ

1.Тақырыбы: Фармацевтикалық өндіріс кәсіпорындағы бағаның қалыптасуы

2.Мақсаты: білім алушыларға бағаның қалыптасуы туралы түсінік беру.

3.Оқыту міндеттері:

- білім алушыөнімге бағаның қалыптастырылуы туралы білу керек;
- білім алушы бағаның қалыптастырылуы әдістерін білу керек;
- білім алушы кәсіпорынның бағалық саясаты туралы біледі.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Баға түсінігі.
2. Бағаның жіктелуін атаңыз?
3. Бағаның қалыптастырылуының қандай әдістерін Сіз білесіз?
4. Әртүрлі баға үлгілерін бірқалапқа қалай орналастырады?
5. Кәсіпорынның баға саясаты. Баға саясатын өңдеу механизмі.
6. Кәсіпорынның бағалық стратегиясы немен қорытындыланады?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Шертаева Қ.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11- 2024-2025 40 беттің 32беті
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		

3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Баға түсінігі.
2. Бағаның жіктелуін атаңыз?
3. Бағаның қалыптастырылуының қандай әдістерін Сіз білесіз?
4. Әртүрлі баға үлгілерін бірқалапқа қалай орналастырады?
5. Кәсіпорынның баға саясаты. Баға саясатын өңдеу механизмі.
6. Кәсіпорынның бағалық стратегиясы немен қорытындыланады?

Жағдайлық есептер:

№1 тапсырма

Тауарларды шығарудың өзіндік құны 18000т. Өндірушінің жоспарланған рентабельділігі 15%шығындарды құрайды. Өндірушінің тауарға көтерме бағасын қоюын анықтаңыз.

$$\text{Бкөтерме} = 18000 + \left(\frac{18000 \cdot 15}{100} \right) = 20700 \text{тенге}$$

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 33беті

№12 сабақ

1. Тақырыбы: Фармацевтикалық өндіріс кәсіпорынындағы маркетинг.

2. Мақсаты: білім алушыларға фармацевтикалық өндіріс кәсіпорынындағы маркетинг туралы түсінік беру

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушы маркетинг туралы білу керек;
- білім алушы бағаның қалыптастырылуы әдістерін білу керек;
- білім алушы кәсіпорынның бағалық саясаты туралы біледі.
- қызметтің ерекшелігін білуі және анықтай алуы тиіс.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Маркетинг түсінігі және маңыздылығы.
2. Нарықты сегменттеу. Нарықтың мақсаттық сегменттері қалай іріктеледі?
3. Нарықта тауардың қозғалысы, жайғасыуы.
4. Тауарларды орналастыру әдістері және жарнаманың рөлі.
5. Тікелей сату жүйесі, сатудың түрлері.
6. Тауарларды сатудағы қызметтердің топтастырылуы, ерекшелігі, маркетингтің мәні.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 34беті

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Маркетинг түсінігі және маңыздылығы.
2. Нарықты сегменттеу. Нарықтың мақсаттық сегменттері қалай іріктеледі?
3. Нарықта тауардың қозғалысы, жайғасыуы.
4. Тауарларды орналастыру әдістері және жарнаманың рөлі.
5. Тікелей сату жүйесі, сатудың түрлері.
6. Тауарларды сатудағы қызметтердің топтастырылуы, ерекшелігі, маркетингтің мәні.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 35беті

№13 сабақ

1. Тақырыбы: Фармацевтикалық өндіріс кәсіпорынындағы маркетинг.

2. Мақсаты: білім алушыларға фармацевтикалық өндіріс кәсіпорындағы маркетинг туралы түсінік беру

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушы маркетинг туралы білу керек;
- білім алушы бағаның қалыптастырылуы әдістерін білу керек;
- білім алушы кәсіпорынның бағалық саясаты туралы біледі.
- қызметтің ерекшелігін білуі және анықтай алуы тиіс.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Маркетинг түсінігі және маңыздылығы.
2. Нарықты сегменттеу. Нарықтың мақсаттық сегменттері қалай іріктеледі?
3. Нарықта тауардың қозғалысы, жайғасыуы.
4. Тауарларды орналастыру әдістері және жарнаманың рөлі.
5. Тікелей сату жүйесі, сатудың түрлері.
6. Тауарларды сатудағы қызметтердің топтастырылуы, ерекшелігі, маркетингтің мәні.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 36беті

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Маркетинг түсінігі және маңыздылығы.
2. Нарықты сегменттеу. Нарықтың мақсаттық сегменттері қалай іріктеледі?
3. Нарықта тауардың қозғалысы, жайғасыуы.
4. Тауарларды орналастыру әдістері және жарнаманың рөлі.
5. Тікелей сату жүйесі, сатудың түрлері.
6. Тауарларды сатудағы қызметтердің топтастырылуы, ерекшелігі, маркетингтің мәні.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 37беті

№14 сабақ

1. Тақырыбы: Фармацевтикалық өнеркәсіп кәсіпорындарында экономикалық қызметінің нәтижесін шығару

2.Мақсаты: білім алушыларға фармацевтикалық өндіріс кәсіпорындағы. фармацевтикалық өнеркәсіп кәсіпорындарында экономикалық қызметінің нәтижесін шығару туралы түсінік беру

3. Оқыту міндеттері: алынған білім негізінде білім алушы орындау білу қажет:

- пайданы қалыптасу көздерін анықтау .
- пайданы есептеу
- таза пайда мен рентабельділікті анықтау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Пайда.Пайданы қалыптастыру көздері.
2. Таза пайданы қалыптастыру және бөлу тәртібі.
3. Пайданы басқару жүйесі.
4. Пайданы талдау.
5. Алдағы кезеңге пайданы жоспарлау
6. Пайданы максимизациялау жолдары

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-Парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 38беті

- ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
  3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
  4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Пайда. Пайданы қалыптастыру көздері.
2. Таза пайданы қалыптастыру және бөлу тәртібі.
3. Пайданы басқару жүйесі.
4. Пайданы талдау.
5. Алдағы кезеңге пайданы жоспарлау
6. Пайданы максимизациялау жолдары

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 39беті

№15 сабақ

1. Тақырыбы: Фармацевтикалық өнеркәсіп кәсіпорындарында экономикалық қызметінің нәтижесін шығару

2.Мақсаты: білім алушыларға фармацевтикалық өндіріс кәсіпорындағы. фармацевтикалық өнеркәсіп кәсіпорындарында экономикалық қызметінің нәтижесін шығару туралы түсінік беру

3. Оқыту міндеттері: алынған білім негізінде білім алушы орындау білу қажет:

- пайданы қалыптасу көздерін анықтау .
- пайданы есептеу
- таза пайда мен рентабельділікті анықтау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Пайда.Пайданы қалыптастыру көздері.
2. Таза пайданы қалыптастыру және бөлу тәртібі.
3. Пайданы басқару жүйесі.
4. Пайданы талдау.
5. Алдағы кезеңге пайданы жоспарлау
6. Пайданы максимизациялау жолдары

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: Кіші топтарда жұмыс

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Бағалау «силлабус қосымшасында көрсетілген чек-Парақ (Feedback) бойынша кіші топтарда жұмыс» әдісін бағалау критерийлеріне сәйкес жүргізіледі.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. 1 Шертаева К.Д., Утегенова Г.И. Фармация экономикасы. 2015. -220с.
2. Арыстанов, Ж. М. ЙФармацияны басқару және экономикасы: учебник. - Алматы : Эверо, 2015. - 728 с.
3. Багирова В.Л. Управление и экономика фармации: учебник. - Москва : Медицина, 2008. - 720 с.

Қосымша:

1. Шертаева К.Д. Фармацевтический маркетинг . Шымкент. – 2012 -150с.
2. Шертаева К.Д. Фармакоэкономика негіздері. Шымкент -2016. -150с.

Электронды ресурс:

1. Фармацияны басқару және экономикасы. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "Управление и экономика фармации". Специальность: 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ШЖҚ РМК; ОҚМФА; Фармацияны ұйымдастыру және басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (222 Мб). - Шымкент: Б. ж., 2013. - 68 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармация ісін ұйымдастыру және басқару кафедрасы		Б044-40/11-
Тәжірбелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Фармацевтикалық өнеркәсіптің экономикасы»		2024-2025 40 беттің 40беті

2. Электронная библиотека «Консультант студента». Ссылка для доступа: <http://www.studmedlib.ru>, ЛОГИН ibragim123, ПАРОЛЬ Libukma123
3. Сайт библиотечно-информационного центра академии lib.ukma.kz
4. Медиатека ЮКМА <https://media.skma.edu.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

Сұрақтар:

1. Пайда. Пайданы қалыптастыру көздері.
2. Таза пайданы қалыптастыру және бөлу тәртібі.
3. Пайданы басқару жүйесі.
4. Пайданы талдау.
5. Алдағы кезеңге пайданы жоспарлау
6. Пайданы максимизациялау жолдары